

Keep Places Clean and Free of Rats

Jaga Kebersihan dan Bebas daripada Tikus

A

COMMON RAT SPECIES, HOUSE SHREWS AND THEIR HABITATS

JENIS-JENIS TIKUS YANG BIASA DIJUMPUI DAN HABITAT MEREKA

NORWAY RATS

They tend to inhabit the lower levels of buildings. They burrow in gardens, fields, beneath building foundations and in rubbish dumps. Most common species found in food centres and markets.

ROOF RATS

They are superb climbers that tend to nest above ground. In the wild, roof rats inhabit shrubs, trees and dense vegetation. In domestic environments, they seek out secure, elevated places such as enclosed spaces of ceilings and cabinets.

HOUSE MICE

They prefer to nest in dark secluded areas where nesting materials such as paper, cardboard are readily available. They can be found at houses and food stores, building its nest in walls, stored goods, furniture and cabinets.

HOUSE SHREWS

They are usually found in or near houses in agricultural areas, disturbed areas, natural forests and urban areas. This animal is often mistaken for a rat. It prefers eating insects such as cockroaches and crickets.

TIKUS NORWAY

Mereka bercenderung untuk mendiami di kawasan aras bawah bangunan. Tikus ini biasanya membuat lubang di kawasan taman, padang, di bawah rangka bangunan dan dalam kawasan pembuangan sampah. Tikus ini merupakan spesies yang biasa ditemui di medan makan dan pasar pasaran.

TIKUS BUMBUNG

Tikus ini sangat cekap dalam memanjat dan mereka bercenderung untuk membuat tempat pendiaman di tempat kawasan yang tinggi. Di persekitaran liar, tikus bumbung ini tinggal di pokok renik, pokok, dan tumbuhan tebal. Di persekitaran domestik (perumahan), mereka mencari kawasan yang selamat dan tinggi seperti ruang siling yang tertutup dan almari kabinet.

TIKUS RUMAH

Mereka lebih suka tempat yang gelap dan sunyi, di mana barang-barang untuk persarangan seperti kertas, kadbur, dan sebagainya ada tersedia. Mereka boleh ditemui di dalam perkawasan rumah, stor makanan, saling membina sarang di dalam dinding, tempat barang simpanan di stor, perabot dan juga kabinet almari.

CENCURUT RUMAH

Mereka kerap dijumpai di dalam atau di sekitaran kawasan perumahan yang khususnya untuk bertani, kawasan yang telah ditinggalkan, hutan semulajadi, dan juga kawasan bandar (urban). Jenis tikus ini sering disalah anggap sebagai seekor tikus. Ia lebih gemar memakan serangga seperti lipas dan cengkerik.

B**WHAT PROBLEMS CAN RATS CAUSE?****APAKAH JENIS MASALAH YANG BOLEH DISEBABKAN OLEH TIKUSINI?**

- Transmit diseases such as plagues, leptospirosis, hantavirus, murine typhus.
- Damage to property by gnawing.
- Contaminate food.
- Mereka mampu menyebarkan wabak penyakit seperti leptospirosis, hantavirus, murine typhus dan lain-lain.
- Mereka mampu merosakkan harta benda dengan cara menggigit dan membuat lubang.
- Mereka juga mampu merosakkan makanan dan tanaman.

C**CALL TO ACTION
SERUAN BERTINDAK**

- Rats are intelligent creatures and have adapted well to our urban environment.
- It is the shared responsibilities and duties of both the landlords and tenants to prevent rat infestation.
- Joint action by all stakeholders is needed to address and prevent rat infestation by practising good housekeeping and waste management.
- Engage a licensed Pest Control Operator (PCO) and specify the right scope of work for the PCO when necessary.
- Stakeholders can refer to sample rodent control specifications at [www.nea.gov.sg/public-health/vector-control/engaging-pest-control-operators-\(pco\)](http://www.nea.gov.sg/public-health/vector-control/engaging-pest-control-operators-(pco)).
- Tikus merupakan haiwan yang amat bijak dan telah berjaya mengadaptasi baik dalam kehidupan bandar kita.
- Ini adalah tanggungjawab bersama tuan rumah dan juga penghuni rumah untuk memastikan bahawa tiada tikus bersarang di rumah mereka.
- Semua pihak yang terlibat diperlukan bagi mengatasi masalah ini dan mengelak tikus dari bersarang di dalam rumah, melalui amalan penjagaan rumah yang baik dan membuang sampah secara teratur dan sistematis.
- Memastikan terdapat Pest Control Operator (PCO) yang berdaftar dan memberikan skop kerja kepada PCO tersebut apabila perlu.
- Pihak yang terlibat boleh merujuk contoh spesifikasi pembendungan tikus di [www.nea.gov.sg/public-health/vector-control/engaging-pest-control-operators-\(pco\)](http://www.nea.gov.sg/public-health/vector-control/engaging-pest-control-operators-(pco)).

D**HOW TO CHECK IF YOUR PREMISES HAS AN EXISTING RAT PROBLEM?****BAGAIMANAKAH CARA UNTUK MENGETAHUI JIKA KAWASAN RUMAH ANDA MEMPUNYAI MASALAH TIKUS?**

- Look out for signs of rat infestation e.g. rat burrows, rat droppings, rub marks, footprints, gnaw marks, squeaking sounds.
- If no infestation is detected, please proceed with preventive measures.
- Conduct regular checks to ensure that your preventive measures are still effective.
- Pastikan anda peka dengan tanda-tanda yang menunjukkan kehadiran sarang tikus seperti lubang tikus, tahi tikus, kesan jalanan, kesan gigitan, bunyi yang nyaring dan sebagainya.
- Jika tiada sebarang tanda dan sarang dapat ditemui, sila pastikan langkah-langkah untuk mengelak perkara tersebut dilakukan.
- Pastikan anda kerap melihat tanda-tanda di atas supaya langkah penghindaran yang dilakukan masih berkesan.

Rat burrows
Lubang tikus

Rat droppings
Tahi tikus

Rub marks
Kesan jalanan

Gnaw marks
Kesan gigitan

E**WHAT TO DO WHEN YOUR PREMISES HAS RAT INFESTATION?
APAKAH YANG PERLU DILAKUKAN JIKA PASTI TIKUS TELAH BERSARANG DI PREMIS ANDA?**

- Engage a licensed PCO to eradicate the rat population. This will prevent food contamination and rat borne diseases.
- Memanggil PCO yang berdaftar untuk membasmi tikus tersebut. Ini akan mengelakkan anda daripada keracunan makanan dan sebarang jangkitan yang dibawa oleh tikus tersebut.

F**HOW TO PREVENT RAT INFESTATION?****APAKAH CARA UNTUK MENGELAK DARIPADA TIKUS UNTUK MEMBUAT SARANG?**

■ Deny rats entry.

Check, seal potential rat entry points by using wire mesh, metal guards, etc.

Ensure that floor traps, gullies and downpipes are properly covered with grating.

Seal any holes, crevices and openings in the ceiling, walls, ground or floors.

Broken plastic gully trap
Penutup longkang plastik yang rosak

Memastikan tiada lubang untuk tikus memasuki rumah.

Pastikan dan tutup segala lubang yang ada dengan menggunakan wayar besi, penghadang besi dan lain-lain.

Pastikan lubang di lantai, longkang dan juga paip ditutup dengan rapi dengan penutup yang sesuai.

Tutup sebarang lubang, kawasan celahan dan juga bukaan yang besar seperti di bumbung, dinding, lantai dan juga tanah.

Use metal gully trap
Gunakan penutup longkang besi

Rat in crevice
Tikus dalam celahan kecil

Sealed crevices
Celahan ditutup secara sempurna

■ Deny food.

Store goods/food in proper/covered rat-proof containers (e.g. metal or glass containers) or properly sealed packaging.

Proper refuse management e.g. deposit wastes in proper containers and not leaving waste overnight.

Maintain cleanliness as a daily routine (e.g. clean up food/refuse spillage immediately).

Ensure food waste and refuse are properly bagged and disposed of into rat-proof bins.

Improper food storage
Penyimpanan makanan yang tidak betul

Jauhkan atau nafikan sumber makanan.

Simpan barang atau makanan dalam tempat atau bekas yang sepatutnya yang tidak dapat diambil oleh tikus (Contoh seperti bekas besi atau kaca) ataupun bungkus yang telah ditutup dengan rapi.

Memastikan pembuangan sampah dilakukan dengan teratur, contohnya membuang bahan buangan dalam bekas yang sepatutnya dan jangan dibiar semalam.

Memastikan kebersihan adalah sebahagian daripada rutin harian seperti menyimpan semula makanan ataupun mengemas makanan yang telah tertumpah secepat mungkin.

Memastikan sisa makanan dan buangan telah diletakkan dalam beg yang sepatutnya dan dibuang dalam tong yang kalis tikus.

Proper food storage
Penyimpanan makanan yang baik

Refuse spillage
Sampah terkeluar dari tong

Proper refuse management
Pembuangan sampah yang teratur

- Applicable to food establishments/supermarkets.

- Store food items at least 15 cm above ground to facilitate cleaning.
 - Clean the drains and floor traps daily.
 - Clean the kitchen and service area thoroughly at the end of the day's operations and ensure all refuse is disposed of properly.
 - Keep the areas below the cooking range and sinks clean.

- Deny harbourage/nesting areas.

- Proper storage of goods and avoid clutter.
 - Dispose of any empty carton boxes, unusable pallets, newspapers and other unwanted articles.
 - Inspect the storage area at least once a week for signs of rat infestations.

Clutter behind shops
Tempat longgokan di belakang kedai

- Boleh diaplikasikan di pusat makanan ataupun pasar raya.
 - Pastikan barang makanan disimpan sekurang-kurangnya 15cm dari lantai untuk memudahkan pembersihan.
 - Membersihkan longkang dan tempat buangan air setiap hari.
 - Membersihkan dapur dan tempat servis secara menyeluruh pada penghujung hari bekerja dan memastikan semua bahan buangan telah dibuang dengan baik.
 - Memastikan tempat di bawah bahagian memasak dan juga sinki bersih.
 - Halang/nafikan tempat-tempat sembunyi atau pembiakan tikus.
 - Memastikan barang disimpan dengan baik dan disusun rapi.
 - Membuang sebarang kotak, palet yang tidak dipakai, surat khabar lama dan juga barang lain yang tidak dipakai.
 - Memeriksa tempat simpanan sekurang-kurangnya seminggu sekali untuk tanda-tanda kehadiran sarang tikus.

ପ୍ରାତିଶାଳେ କ୍ରିକ୍ଟିକୁ ପାଇଯାଇଥାଏ
ମାତ୍ରାକୁ ଦେଖିଯାଏ ଯା ଯୁଗରେଇଛନ୍ତି
ପାର୍ଯ୍ୟାନୀ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ମାତ୍ରମେ କ୍ରିକ୍ଟିକୁ ହାତର
'ମାତ୍ରାକୁ ଦେଖିଯାଏ କେମାଣିପାରା
'ମାତ୍ରାକୁ ନାହାଇଯାଏ କେମାଣିପାରା

• ପାଇଁକାଳିରୁକୁ ଭାବ୍ୟକାଳି କିମ୍ବା ଯେତେ ଆଜିର
• ପାଇଁକାଳିରୁକୁ କାହାରୁକୁ ଯେତେ ଆଜିର

ରୀତିଅନ୍ତର୍ଗତ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ

ପ୍ରାଚୀକରଣ ଏକାଡେମୀ

ଅଛିକୁଣ୍ଡଳାପାତ୍ରପ୍ରସ୍ତୁତ ଧୀମୟାଯକତ୍ତବ୍ୟା
ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ଅଛିକୁଣ୍ଡଳାପାତ୍ରପ୍ରସ୍ତୁତ ଧୀମୟାଯକତ୍ତବ୍ୟା

କ୍ଷମାପାଦ୍ୟତା ପୁରୁଷଙ୍କ ଅନ୍ତର୍ଜାତି ପରିଚ୍ୟା
ଉଠାପାଠାକ୍ଷର ରାତର୍କଳ୍ପ କୁମାରିଗୀରି
ରାତିକର୍ତ୍ତକିରି ରାତିଯୁଗେ ରାତାମ୍ୟଲାପାଦ୍ୟକ
ଶ୍ରୀପର୍ବତୀର ଉତ୍ସାହ ଶ୍ଵରପ୍ରତି କିପାତିଲୁଣ

ପାଇଁକୁ ପାଇଁକୁ ପାଇଁକୁ
ପାଇଁକୁ ପାଇଁକୁ ପାଇଁକୁ

‘ରୂପାକ୍ଷରାମାନ୍ତି ଓହିଦ୍ଵିଧିମାନ୍ତି
ରୂପାନ୍ତି ଏ ଦୀକ୍ଷାକ୍ଷରଣୀଯଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଉପର୍ଯ୍ୟାମୀତି
ମାଯତ୍ତାମାପାର ପାଠ୍ୟମାତ୍ର ଉପର୍ଯ୍ୟାମୀତି ଉପର୍ଯ୍ୟାମୀତି
ରାତିକଥାକ୍ଷେପମ କ୍ଷେତ୍ରଗାନକର୍ତ୍ତା ଉପର୍ଯ୍ୟାମୀତି’

କିମ୍ବା ତାଙ୍କୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଏବଂ ଦାକ୍ତର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
/ଦାକ୍ତର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

● 每周至少检查一次储藏区域，查看是否存有蟑螂迹象。

□ 清理任何空紙箱、無法使用的物品、報紙和其他不需要的物品。

消除老眼藏身或筑竈之處。

□保持烹飪台和洗手池的下方清潔。

□ 每一天营业结束后，彻底清洗厨房和用餐区域，并妥善处理所有垃圾。

□ 每天清洗排水渠和地漏。

□ 将食物储存 在离地至少15厘米高的地方，以方便清理。

适用于饮食场所及超市。

恰当的垃圾处理

ହିନ୍ଦୁକୁଳା
ମୁଣ୍ଡବାଲୀ ପାତାରୁପାତାରୁ

ତୁମାକୁ କ୍ରିଷ୍ଣଙ୍କ ଦେଖିବାରେ ଆପଣଙ୍କ ନାମରେ କହିଲା ଏହାରେ କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

‘ତେବେକ୍ଷିତୁପାଦିତ୍ୟଗରକ୍ଷି
କ୍ଷମପାତ୍ରମ୍ୟରେ ଶୟକଚନ୍ଦ୍ର
ପାତ୍ରକିରଣମ୍ୟ ପାତ୍ରକ୍ଷମ୍ୟ ଏବଂ
ତେବେକ୍ଷିତୁପାଦିତ୍ୟଗରକ୍ଷି
କ୍ଷମପାତ୍ରମ୍ୟରେ ଶୟକଚନ୍ଦ୍ର

ଦ୍ୟାତ୍ରିମ୍ବନାକୁ ପାଇଯାଇଲୁ
ଏହାରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ପ୍ରାଚୀକରଣକୁ
ଅନୁମତି ଦିଲାଯାଇଛି ।

ର୍ତ୍ତାଓକୁଳୁଙ୍କ କୃତ୍ୟାମଣିକା

ଭାଷାରେ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଜୀବନ

କୁଣ୍ଡଳାରୀ
ଶବ୍ଦବିଜ୍ଞାନୀ

碗碟装入袋中，并置入防鼠垃圾
箱。

□ 每天保持接吻或接觸（即有食晶或垃圾堆隨時，立即清理）。

口适当地址整理垃圾，例如将垃圾丢入合适的容器中，不留垃圾过夜。

的、有盖的防鼠器皿中（如金属或玻璃容器），或使用密封的包装。

适当处理食物。

ତୀର୍ଥକ୍ଷେତ୍ର ପାଶିଗାମ
ପାଶ୍ୟର୍ଯ୍ୟପାଦିର୍ଯ୍ୟଅର୍ଦ୍ଦୀଚ
ଶ୍ୟାମପାଦିକ୍ଷେତ୍ରପାତ୍ରାଙ୍ଗିକ
ବୈଷ୍ଣବମାନି

ଶ୍ରୀମାତ୍ରାଧ୍ୟେଷକ୍ରୀଙ୍କ
ଛାନ୍ଦୁଭୂଷଣ କିର୍ତ୍ତନାଲୋକ

ପ୍ରାଚୀନ କବିତା ମଧ୍ୟାହ୍ନ ପାଠୀରେ ଆଶୀର୍ବାଦ ପାଇଲା
ପାଠୀରେ ଆଶୀର୍ବାଦ ପାଇଲା କବିତା ମଧ୍ୟାହ୍ନ ପ୍ରାଚୀନ

‘ତାମିଶ୍ରମ୍ଭକୁ ପାଇନ୍ଦିଲେ କେଇଯାଏ ରାଗାରଣ
ଉଦ୍‌ଘାଟନାରୀଙ୍କର କଥାମଧ୍ୟ ଯାହାପାଇଁ
ଯାହାକୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ପ୍ରାଚୀରଣ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାମୁଖ ପ୍ରେସ ଟାଲିଙ୍କ

ପ୍ରାଇଭେଟ କ୍ଲିନିକ୍ ମୁଦ୍ରା

起来。

□ 鋼琴裝修機。

□ 检查是否有堵在的入口，采
用金属丝网、金属挡板等将
这些地方封起来。

如何防止黴變？

了解霉害控制需求的样本 [http://www.naea.gov/sage/public-health/vector-control/engaging-pest-control/operators-\(pcos\).htm](http://www.naea.gov/sage/public-health/vector-control/engaging-pest-control/operators-(pcos).htm)。

■ 联系相关者可以通过以下链接
(PCO), 并在必要的时候指正工
作需求。

■ 需要药物来预防和解决霉害。
行动, 做好保洁工作并有效处
理废弃物来预防和解决霉害。

■ 防止霉害是业主和租客共同的
责任。

■ 已经很好地适应了我们的城市,
老鼠是一种智能高超的动物,

C. 哪些采取行动

■ 防止食物。

■ 贮藏并报告房屋。

■ 传播疾病, 如鼠疫、钩端螺旋体
传染病、以及其他寄生虫等。

■ 如何检查您的房屋是否存在霉害问题?
如果您发现任何关于霉害的问题, 请立即向当地卫生部门报告。

■ 联系相关部门或机构寻求帮助。
[http://www.naea.gov/sage/public-health/vector-control/engaging-pest-control/operators-\(pcos\).htm](http://www.naea.gov/sage/public-health/vector-control/engaging-pest-control/operators-(pcos).htm)

■ 利益相关者可以通过以下链接
了解霉害控制需求的样本 [http://www.naea.gov/sage/public-health/vector-control/engaging-pest-control/operators-\(pcos\).htm](http://www.naea.gov/sage/public-health/vector-control/engaging-pest-control/operators-(pcos).htm)。

■ 联系相关者可以通过以下链接
(PCO), 并在必要的时候指正工
作需求。

■ 需要药物来预防和解决霉害。
行动, 做好保洁工作并有效处
理废弃物来预防和解决霉害。

■ 防止霉害是业主和租客共同的
责任。

■ 已经很好地适应了我们的城市,
老鼠是一种智能高超的动物,

D.

■ 联系有执照的虫鼠害防治员
(PCO)消灭老鼠。这将防止食品
污染和鼠类传染病。

■ 如果你的房子出现霉害要做什么?

■ 进行定期检查, 以确保您的
预防措施仍然有效。

■ 如果没有检测到霉害问题,
请采取预防措施。

■ 寻找霉害的迹象, 例如老鼠
洞、老鼠屎、擦痕、脚印、咬
痕以及吱吱的叫声等。

■ 如何检查您的房屋是否存在霉害问题?
如果您发现任何关于霉害的问题, 请立即向当地卫生部门报告。

ରୀତିଶୈଳୀ-ର ପ୍ରାଣପିଣ୍ଡ ମଧ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କର
ଯୁଗମାତ୍ର କୃତାମ୍ବୁଦ୍ଧ ତାନ୍ତ୍ରିକ ମଧ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କର
ମୂରିପାର୍ମିତ ଅନ୍ୟତ୍ରେ ଦ୍ଵାରାକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଥିବାରେଇ
ମୋତ୍ତ ମୁକ୍ତିପ୍ରାପ୍ତ ଲୋହଚାର୍ଯ୍ୟରେ କହିବାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ମୋତ୍ତ ମୁକ୍ତିପ୍ରାପ୍ତ ଲୋହଚାର୍ଯ୍ୟରେ କହିବାକୁ

ପାଇଁଯାଇଲୁ ମୁକ୍ତିପ୍ରାପ୍ତ କଷାୟଗ୍ରାହି
ମୁକ୍ତିକ୍ରମୀ ଦ୍ୱାରାମୁଖୀୟ ଆରାଧିତ୍ୟ
ଅସଂକ୍ରାନ୍ତିକା ଭର୍ତ୍ତାଙ୍କରୀତି ପାଇଁଯାଇଲୁ
ଅସଂକ୍ରାନ୍ତିକା ଭର୍ତ୍ତାଙ୍କରୀତି ପାଇଁଯାଇଲୁ
ଅସଂକ୍ରାନ୍ତିକା ଭର୍ତ୍ତାଙ୍କରୀତି ପାଇଁଯାଇଲୁ

ମୁହଁଯିକ୍ତର

ရှာသလမယ္ယာ နှစ်အဖွဲ့အစိတ်
ခြေထံတရာ့အား ပေမယ့် အမျိုးမျိုးတော်
တော်ပေါ် များများ ပေမယ့် အမျိုးမျိုးတော်
ရှာသလမယ္ယာ နှစ်အဖွဲ့အစိတ်

◎ 嘴唇和腮紅。

它们通常会在农业区、工地、天然森林林地和市区的房屋里或房屋附近出没。齧齧经常被误认为是老鼠。它喜欢吃昆虫，如

它们通常会在黑暗、偏僻的地方筑窝，在这些地方它们会轻易地找到筑窝材料，如纸和纸板。它们通常会在墙内、有缝隙的物品店出没，共在墙内、有缝隙的货物店内、家具和橱柜内筑窝。

七

在野外，屋顶漏水会导致木头发霉、树干和植被腐烂的地方。在室内，它们会寻找安全的高处藏身，例如天花板上和橱柜上方封套之间的空间。

它们通常都愿意于建筑装饰的下
层。它们会在花园、草地、建
筑物。它们是在熟食中心和菜市场中
购买最常见的是肉类。

常见的鼠类，如鼠科和它们的栖息地

‘**眞善美**’，**眞**指清潔，**善**指關懷，**美**指美滿。